

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — 6 K — f. | Negyedévre — 1 K 50 f.
Félévre — 3 „ — „ | Egyes szám ára 20 fillér.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Amerikai Egyesült-Államokba — egész évre 2 dollár.

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Pályázati hirdetések egyszeri közlése 5 kor.
Nyitlter sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

A házasságok orvosi vizsgálata.

A számtalan átörökölt betegségek, melyek a tisztátlan egyének házassága folytán sorvasztják s időnapelőtt elpusztítják a nemzedékeket, azt a gondolatot érlelte meg az emberiség egy részében, hogy ennek a káros állapotnak a házasságok köteles orvosi vizsgálata által lehetne legezészerűben gátat vetni.

Annyi fertőző vérbajos, görvélves, epileptikus, gümőkóros és hasonló nyavalyákban szenvedő egyén van már ma is, hogy ha ezeknek fertőzött ivadékai összefognak házasodni az egészséges egyénnel, az emberiség jó nagy része inficiálva lesz.

Amerika egyes államaiban már törvény által van szabályozva, illetve megoldva ez a kérdés, Németországban most akarják életbeléptetni. Nálunk is megütötte a dob a „Házasság és Családjogi Szemle”, népszerűsíteni kívánja az eszmét, általánosítani a mozgalmat, s követelni, hogy törvényjavaslat terjesztessék a parlament elé, mely kimondja, hogy a házasságok

kötelesek magukat orvosi vizsgálat alá vetni.

Első tekintetre visszataszítónak, a szemérem és az egyéni szabadság ellen intézett merényletnek látszik ezen törekvés, ámde ha meggondoljuk, hogy milyen nagy érdekek szólnak mellette, el kell ismernünk az államnak azon a jogát, hogy ezen, az összes lakosságra rendkívül nagy horderővel bíró kérdést szabályozhassa. Ez annyival könnyebben mehet manapság, mivel már nő orvosok is vannak, kiknek száma egyre növekedni fog. s a nők megvizsgálását ezek volnának hivatva eszközölni.

A 16 éven alul levő kiskorúak ma is előzetes orvosi bizonyítvány alapján kapnak miniszteri felmentést, hogy házasságot köthessenek. És ez gyakran megesik. Fél rendszabály tehát már van, ezen az uton haladva miért ne lehetne azt általánosítani?

Mi tehát úgy látjuk, hogy ennek a törekvésnek semmi sem áll útjában. Az egyházi törvényekre nem ütközik, sőt az egyház a házasságkötésnél igen szigorú korlátokat állított fel, úgy hogy közeli vérrokonságban levő egyéneknek

csakis kivételes esetekben engedi meg az egybekelést, mert az ilyen házasságokból is elsatnyult nemzedékek szoktak származni.

Kétségtelen tehát, hogy az egyház készséggel járulna hozzá olyan rendszabály létesítéséhez, mely az egész emberiség jólétére kihatással van, amely meggátolja a gyógyíthatatlan fertőző kórok terjedését, s megóvjá az egészséges egyéneket attól, hogy ők is, maradványaik is tönkretéssenek a tisztátalan házasságok folytán keletkező nyavalyáktól.

Pártoljuk tehát az eszmét és kivitelenek elősegítéséhez szívesen hozzájárulunk.

A tanuk.

8. Tempfli Ferencz.

1907. jun. 5. az óvoda f. b. hatáskörét az iskolaszékre ruháztuk s a plebános ur indítványa folytán a községi bírót a felügyelőbizottságba választottuk. Az iskolaszékbe beválasztani joga nincsen a képviselőtestületnek. A jegyzőkönyv hitelesítésénél kikerülte a figyelmemet, hogy az új temető átírásával együtt elhatározott felekezeti rész kijelölése határozatképen oda fel nem vétetett. A köz-

Záróbeszéd.*)

Irta: dr. Merker Márton.

Mélyen tisztelt hallgatóim!
Hölgyeim és Uraim!

A szó legnemesebb és legteljesebb értelmében ideálista vagyok. De tagadhatatlan, hogy nemesak az ideálista, hanem a realista is a szív és gondolat hatalmának szava és sulya alatt ideális ténynek — az ész, szív, lelkesedés, barátság, szeretet összeölekezése napjának fogja tartani a mait, amelyet kis méretekben a katolikus sajtó ünneplésének szenteltünk.

Az immár lezajlott ünnepély eredménye, hogy a mai napon a szív hurjai a legszebb akkordokban rezegtek meg s teljes összhangjukban a legesodálatosabb szépség, a befejezett tökély eszményét nyújtották.

Programm szerint nekem most még csak záróbeszédet kell tartani. Megvallom, s valljuk meg őszintén mindnyájan, nem épen háládatos szerep. Letaroltak, learattak előttem mindent, reám már csak a tallózás maradt.

A kedélyek talán már türelmetlenek,

*) Elmondta Nagymajtényban a katolikus sajtó javára rendezett matinén.

talán a figyelem is kifáradt s valószínű, hogy mindenki enyhülést, felvidulást óhajt, ezekre gondol és ezekre vágyódik. Nem esoda, hiszen az emberi természet gyöngye és erőtlén, azért is mertem ezt az ítéletet megkockáztatni.

Engedjék meg mégis m. t. hallgatóság, hogy türelmükre s figyelmükre reflektálhassak s hogy én is mondhassak egy pár gondolatot záróbeszédem keretében a kath sajtóról.

Egy pár eszményre, egy néhány utmutatás kifejtésére töreksem. Igérem, röviden szólok.

Qualis vir, talis oratio. Amilyen az ember, olyan a beszéde. Quales viri, tales orationes. Amilyenek az emberek, olyan a beszédjük. Az ember erkölcsi értékét beszédjéből ítélhetjük meg, mint Herder mondja: „A beszéd mértéke az ember belső, erkölcsi értékének, értéktelenségének.” Az erkölcsileg jó ember beszédjében is tiszta, s kerül minden illetlenséget, míg az erkölcsileg alatt álló ember durvaságát és közönséges voltát a beszédje is elárulja.

Aminők tehát az írók, a sajtó szellemi munkásai, olyan a sajtó, a hirlapirodalom.

Azok az eszmék, érzések és törekvések, amelyek a sajtóban, a hirlapirodalomban jelentkeznek s megnyilvánulnak, írójukra vallanak, azoknak az eszménye, érzülete, gondolkozása s törekvése tükröződik vissza.

Én úgy hiszem, ez igaz meggyőződésem, „Isten, Király, Haza” ez a hármasszó az, amelyet az egyetemes sajtónak szolgálnia kell, de legelső sorban s hatványozottan a katolikusnak. S elfogulatlanul merem állítani, hogy az Isten, Király, Haza, hármasszó jellegét a kath. sajtó irta legméltóbban a zászlajára s szolgálja is a legjobban, a legodaadóbban.

Ez nem phrasis, nem is hypothesis, sem öndicséret, avagy a magunk hitének a magasztalása, ez a valóság, ez a történelmi igazság.

Mi tiszteljük az ókor tudósait, mi hódolattal beszélünk a középkor és legújabb kor tudósainak fejtegetéseiről és azoknak hatásairól: jól tesszük, mert valamennyien az emberi kultúra apostolai. De mi nem feledkeztünk meg az apostolok mesteréről, Jézus Krisztusról, aki hármasszó jellegében: királyi, papi s tanítói működésében, minőségében a tudósok tudósa. A szerénység szép

ségi pénztár térére átruháztuk a 100 koronát, de a kegyurhoz való felterjesztésről szó sem volt.

9. Mellau Károly.

„Az 1907. jun. 5-iki gyűlésen a mindenkori birót az óvoda f. b. tagjának választottuk meg, de bár a bizottság hatásköre az iskolaszékre ruházott, őt iskolaszéki tagul meg nem tettük. Ugyanekkor határozatba tettük a felekezeti részre vonatkozó indítványt is.“

Egeli János.

„1907. jun. 5-én a birót óvoda f. b. taggá tettük, ámde nem iskolaszéki taggá. Ugyanekkor a temető átírása mellett a felekezeti rész kihatására vonatkozóan is határozatot hoztunk.“

A jegyzőkönyv hitelesítésére megjegyzi, hogy akkor nem figyelte meg, csak aláírta, mert megbízott benne, t. i. a jegyzőben.

11. Czimmermann Mihály.

„az 1907. jun. 5-iki gyűlésen mint biró voltam jelen. A plebános indítványozta, hogy a biró legyen tagja az óvoda felügyelő bizottságának, mely mint ilyen olvadjon bele az iskolaszékbe. Én magamat iskolaszéki tagnak sohasem éreztem s a határozat adta jogomat mint óvoda f. b. tag gyakoroltam volna.“

A jegyző urral jó viszonyban voltam. A temető kérdéssel a következőket tudom: az iskolaszék átíratot intézett ebben az ügyben hozzánk, kérve, hogy a község engedje át a temetőt ajándékba az egyháznak s egy bizottság neveztesse ki a más vallásúaknak szolgáló rész megjelölésére. Erre a jegyző ur, ki az iratot felolvasta, felhozta, hogy ez a bizottság már 1904-ben meg lett választva, tehát határozat felesleges. Így tettem fel csak a kérdést, hogy átíratik-e a temető az egyház nevére ajándékba vagy nem? Ezt határozatképpen ki is mondtam, míg a másik indítványt kérdésbe se tettem, így határozat nem lévén belőle, nem vehette a jegyző a jegyzőkönyvbe.

Nem történt semmi benne, mert a határozat fellebezés folytán megsemmisítettett.“

Elnök: Tanuk szerint ennek az oka éppen a felekezeti rész kiszakításának elhallgatása volt.

Tanu: Én előttem is elhallgatták az ügyet a birók.

Elnök: Tanuk állítják, hogy ezt a jegyző szándékosan hagyta ki a jegyzőkönyvből.

Tanu: az nem igaz, mert a kérdést én magam nem tettem fel.

„A plebános ur tudtom nélkül hívatta ki az építést s csak akkor hivatott át engem. A költségvetés 10.000 koronáról szólt s ekkor mondta a plebános, hogy ezt a kegyurhoz fel sem lehet terjeszteni. Később egy alkalommal (tehát nem a gyűlésen) néhányan voltunk a tanácsteremben s ekkor megismételte fenti kijelentést. Utóbb kérte, hogy a község vállalja el a díj kifizetését, de a jegyző ur ellenezte azon az alapon is, mert a kegyurhoz fel sem lett terjesztve. (Rónai óhajára építész később olcsóbb tervet készített, mely elküldetett). Egy tag indítványozta, hogy ha az építész 100 koronával megelégszik, vállalja el azt a község; ez határozatba is ment. De a jegyző ezt megelőzőleg indítványozta, hogy az csak úgy fogadtassék el, ha a költségvetés a kegyurhoz felterjesztett. Erre határozottan emlékszem.“

Elnök: Az eddig kihallgatott tanuk mind ennek az ellenkezőjét vallják.

Tanu: Ők beszélhetnek akármit, én az általam állítottakat biztosan tudom, hiszen mindig én mondtam ki ezeket a határozatokat.

A birói székbe azért nem választottak be újra, mert a jegyzővel jó viszonyban voltam. Azt sohse tapasztaltam, hogy a jegyzőkönyvbe mást írt volna be, mint amit határoztak.“

Elnök megállapítja, hogy tanunak vallomása az előző tanukétól arra a körülményre, hogy a biró az iskolaszék tagjává választott, hogy felekezeti temető jelöltessék ki, s hogy a költségvetés a kegyurhoz fel sem terjesztett és erről panaszolt alkalommal szó sem volt: lényegesen eltér, mire az eddig kihallgatott tanukat az időközben birósági engedéllyel eltávozott Rónai és Sauermann kivételével a most kihallgatott Czimmermann tanuval egyenkint és minden körülményre külön szembesíti. Azonban vallomásaikat a szembesítés után is valamennyien fentartják.

12. Müller József.

[Vallomása lényegtelen.]

13. Linzenbold János.

„Az 1907. jun. 5-iki gyűlésen a mindenkori birót az óvoda f. b. tagjául választottuk. 1908. jan. 21-én pedig a gyűlésen a költségvetés felterjesztéséről nem volt szó, csak a gyűlés után beszéltünk róla.“

14. Bakos Gyula segédjegyző.

A képv. testnek nem volt tagja, gyűlésen nem volt jelen. Mit bizonyít hát?

„A jegyző ur s a képv. test. között ellenségeskedés folyik, aminek legfőbb oka, hogy a jegyző református és az ottani plebános a falu összes fakosságát ezért felbújtotta ellene.“

A védő tiltakozik ilyenemű kihallgatás ellen.

Az ügyész tanuval akarja bizonyítani, hogy „az ellentanuk egész légiója mennyire érdekelt.“

„A bíróság pozitív dolgokra folytatja a kihallgatást.“

Bakos előadja, hogy a biróválasztáskor őt agyon akarták ütni.

Jegyző most egy kérdést intéz hozzá, de a feleletadás ellen maga az ügyész volt kénytelen tiltakozni az igazság nevében.

Bakost leültették; az ügyre nézve semmit se mondott.

Vége következik.

Czudar.

HIREK.

Ezüstmise. *Ratkovszki* Samu dr., a munkácsi főgimnázium róm. kath. hitoktatója tegnapelőtt töltötte be áldozópapi működésének 25 éves évfordulóját s tartotta meg ezüstmiséjét. Engedje a jó Isten megérnie az aranymiséjét is azzal a testi és lelki erővel és jóratörékvő munkakedvvel, amellyel ma rendelkezik.

Lemondás és választás. A „Szatmármegyei Lóversenyegylet“ legutóbbi közgyűlésén sajnálattal vette tudomásul elnökének, berenczei *Kovács* Jenőnek egészségi

és katolikus erény, de Jézus Krisztusban dicsekedni kath. kötelesség és kath. önértet.

Napjainkban, amikor az emberi tudatot szűk volta miatt egészen a földiek töltik meg, az égiek pedig tünedeznek látókörünk-ből, napjainkban különösen fontos, hogy az istenember eszményi alakjára tekintsünk, mert istenit és emberit, földieket és égieket önmagában gyönyörű összhangban mutatja, mert megtanít, hogy nem szükséges, sőt nem szabad a földieket elhanyagolni s mégis az örök élet körébe helyeződik világnézetünk sulypontja.

Napjainkban, amikor a népek szellemi és erkölcsi érettsége nem áll arányban azokkal a roppant hatalmi eszközökkel és anyagi erőkkkel, amelyeket tudomány, technikaival felidézett, életkérdés, hogy megtanuljunk, hogy a műveltség lényege lelki tulajdonságokban áll s hogy a művelésnek első sorban az ember belső természetének, lelki részének a gondozására kell irányulnia.

Elfogadhatjuk, hogy az általános műveltség sokoldalú ügyességben, erkölcsi érzékben, az általános érdeklődés és hivatás-szerű kötelességteljesítés arányában s végre lelki egyensúlyban áll; de legyen másrészt bátorságunk megvallani, hogy a sokoldalú

ismeretek közt a legfontosabb az Isten megismerése.

Neki van tanítása, amely értékes birtok, amely képesít, ösztönöz és egyúttal megóv a szertefoszló sokféle felületes ismeret hajhászásától.

Neki vannak a szabadakaratu cselekvés egyetemes érvényű és feltétlenül kötelező törvényei. Neki van orvossága elménk balfogalmaira és akaratumk rosszra való hajlamai ellen.

Nem magáért kell élnie az embernek, hanem Istenért. Félre hát az okoskodással, higyjünk és szeressünk.

Mint hogy a szeretet a cselekedetek egyedüli zsinórmértéke, az ember ne beszéljen folyton csak jogokról, hanem kötelességekről is. A mai áldatlan állapotoknak éppen az a főforrásuk, magvuk, hogy az emberek oly sokat hallottak állítólagos jogaikról, amelyeknek nevében oly sok erőszakosságot követnek el. Ha békét akarunk s a gonosz kiirtására törekszünk, tegyük a szeretetet a jog helyébe, azt ismerjük el legfőbb törvényünknek.

S mondják csak meg m. t. hallgatóim, ezeket a tanokat, eszményeket, törekvéseket, gondolatokat, amelyeket a kultúra szolgál-

tába kell állítani, melyik sajtó vette fel igazán programjába, melyik szolgálja és munkálja? Ugyebár nem az a se hideg, se meleg katolikus, nem is a szabadkőmives izü sajtó, hanem az a sokat megtépázott, klerikálisnak csufolt, — büszkék vagyunk erre — igen az igazi kath. szónoklat, sajtó és irodalom az említett tanok, törekvések munkálója és terjesztője.

De ezt a témát nem folytatom tovább.

Tény m. t. közönség továbbá, hogy a magyar nép dinasztikus érzelmű, érzületével, gondolkodásával össze van forrva a király szent és sérthetetlen személye. A nép lelkületével összeforrt a gondolat, a királyta szabadság örének tekinteni s ez lehet kuforrása ama mély, őszinte és hódoló tiszteletnek, amellyel a magyar ember a király személyét környezi. Oly tisztelettel, amely minden kifogáson felül áll, mert valóban a sziv mélyéből ered.

S vajjon e királyhűség ápolására az irodalom, a sajtó semmit sem tehet? De mennyit!

Hisz mindnyájan tudjuk, hogy hazáulokat, nihilistákat, anarchistákat nevelt s nevelhet a sajtó; de legyünk pártatlanok s ismerjük el, hogy az egyetemes sajtó egy-két

okokból történt lemondását s érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg. Egyidejűleg, mint a megyei lóversenyügy lelkes pártfogóját és az egylet megalapítóját, örökös diszelnökévé választotta. Diszelnökévé választotta egyidejűleg Csaba Adorján főispánt is. A megüresedett elnöki állásra ber. Kovács Miklóst választották meg.

Elhunyt polgármester. Munkács városát mély gyász érte. Közszeretben és köztisztviselőben állott polgármestere, falkói Cseh Lajos, ki a polgármesteri szép és nehéz állást páratlan odaadással, igazságszeretettel 20 éven át közmegelégedésre töltötte be, hosszas betegeskedés után folyó hó 19-én éjjeli félegy órákor életének 61. évében meghalt. Temetése másnap, e hó 20-ikán délután ezrekre menő közönség jelenlétében rendkívül nagy részvét mellett ment végbe. A koporsót a szebbnél szebb és értékesnél értékesebb koszoruk egész özöne borította el. A halottas háznál a temetési szertartást Veszprémi Sándor munkácsi róm. kath. plebános vezegte, ki magas nivón álló oly remek gyászbeszédet mondott, hogy alig maradt szem könnyek nélkül, míg a munkácsi uri dalárda egy gyönyörű gyásznémetet adott elő. Ezután megindult a menet, elől a városi rendőrök haladtak, utánuk az ipartestület, közrefogva a koszorukat vivő kocsit, azután következett a gazdagon ékesített halottas kocsi, fáklyákat vivő tűzoltók sorfala között, a gyászkocsi után a gyászoló családtagok és rokonok, a városi képviselőtestület és a rendkívül nagy számmal megjelent polgári hivatalos és katonai küldöttségek. A vármegye képviselőtestületében dr. Gulácsy István alispán jelent meg, végül a kocsik végtelen hosszú sora s a közönség ezrei, míg az utcái villanylámpák gyászfátyollal leborítva égtek s a kereskedők a temetés ideje alatt üzleteiket zárva tartották. Így ért a menet a drapériákkal gazdagon ékesített városháza elé, hol a városi tisztikar nevében Bernovits Gusztáv mernök s a képviselőtestület részéről Tárczy Károly dr., főgimnáziumi tanár mondtak szintén igen szép és megható bucsubeszédet, mire ismét

esetet leszámítva az uralkodó személye és intézkedései iránt mindig a legnagyobb hódolattal és tisztelettel van.

Világtörténelmi páratlan jelelenség végül m. t. Hölgyeim és Uraim, hogy a magyarnál a haza minden előtt. Alig van nemzet a föld kerekén, amelynél oly mély és magasztos volna a hazaszeretet, mint a magyarnál. Ez nemzetünk kiváló erénye. S mondjanak bármit pápaszemes tudósok, hogy a kozmopolitizmus magassabb rendű fogalom, a népeket nem a hazaszeretet, hanem a kozmopolitizmus tette ki mindig az elenyészés, az elzüllés veszedelmének, míg az erős hazaszeretet mindig nemzeteket fenntartó tényezőnek bizonyult.

Nemde m. t. közönség, ennek is megvan a maga oka? Igen. Az Árpádok királyi erényei: a vallásosság, népök, nemzetök iránt való lángoló szeretet, nem maradt a népre hatás nélkül. Szt. Gellért esanádi püspöknek a vallásért és királyért kiontott drága vére bő elégtételt nyert azon hármasság jelében Istenért, Hazáért, Királyért, amely ezen időtől nemzetünk tevékenységének irányt szab.

Tudják-e Hölgyeim és Uraim mit jelent az, ha nemzet és király együtt éreznek és együtt munkálkodnak? Megmondom. Ez az együttérzés, együttmunkálkodás jelenti azon

megindult a menet s a városon áthaladva az új temető felé vette útját, ahol a halottat a város által adományozott diszshelyen temették el. A halálesetről a családon kívül gyászjelentést adott ki a városi képviselőtestület s a munkácsi népbank, amelynek az elhunyt hosszú időn át igazgatósági tagja volt.

Áthelyezett csendőrhadnagyok Havranek János beregszászi és Stagl Miklós rimaszombati csendőrhadnagyok — mint szakaszparancsnokok kölcsönösen áthelyeztetek.

Uj adóhivatali tisztviselők. A pénzügyminiszter az ungvári adóhivatalhoz Mocsári Béla adóhivatali ellenőrt pénztárnokká és hivatal főnökké, Péntek Gyula adóhivatali segédet pedig ellenőrré kinevezte.

Eljegyzés. Dr. Vajay Károly polgármester és neje Szeőke Irén leányát Emiliát e hó 24-én eljegyezte dr. Ambrózy Sándor ügyvéd, kir. törvényszéki jegyző.

Áthelyezett kegyesrendiek. A rendközponti főnöksége az ideai tanév végén nyugdíjazott Matirkó Konrád és Csintalan Pál tanárokat Nagykárolyból Podolinba, illetve Nyitrára helyezte át. Berényi Mátyás plebánossegéd a kolozsvári gimnáziumhoz hittanárként lett kinevezve. Pallmann Péter plebánossegéd a nagykárolyi gimnázium hittanára lett, míg Klaeskö István és Szentiványi Béla tanárok a plebánossegédi teendőikkel bizattak meg. Lőrök Ernő világi tanárt Kisszebenbe helyezték. A Nagykárolyból elhelyezett és káplánokká kinevezett tanárok helyébe Gruber József, Szöllősy Károly, dr. Frick József és Tárkányi Ferenc tanárok jönnek, a kik egyetemi tanulmányaikat az idén fejezték be.

Hymenhierek. Schnell Imre nagykárolyi fűszer- és esemegekereskedő f. hó 17-én jegyet váltott Fugel István kereskedő leányával Rózsikával, Krasznabélteken. — Darabánt András nagykárolyi állami polgári iskolai tanár f. hó 29-én vezeti oltárhoz Friedl Mariskát. — Ifj. Vajdaffy Géza tanár, eljegyezte Duliskovics Lenkét Ungváron. — Gebé János teresepataki g. kath. tanító eljegyezte Kimák

összerőnek, melyet a mindenható Isten a nemzet és a király szívébe oltott olyan megnyilatkozását, amely birodalmunk ujjaszületését, természetes ereje kifejlődését s világtörténelmi multjának megfelelő hatalmi állását eszközli. Ez történt a közelmúlt években s ez történik most is állandóan szemünk előtt.

Az érzelem gazdagsága, a szép iránt való érzék, igazságszeretet, a jó iránt való hajlandóság, az akarat, annak bizonyos erkölcsi iránya, határozottság a jó keresésében és a rossz elhárításában, ezek mindenestre olyan erények, amelyek a hazaszeretetet ápolják. Jellem nélküli gyöngeség és erkölestelenség nem tarthat számot igazi műveltségre.

Az igazán művelt embernek első kötelessége tehát: Isten megismerése s az ő törvényei; második: a királyhűség s harmadik: hazaszeretet, polgári erények és kötelmek.

Ezen eszmények megvalósítására törekszik a kath. sajtó.

Zárom szavaimat. Mindazon hölgyeknek és uraknak, akik az ünnepély fényét közreműködésükkel emelték, önmagukat kivéve, a rendezőség nevében köszönetet mondok. Isten éltesse őket igen sokáig.

Ezzel a matinét bezárom.

Mariskát Beresényifalván. — Kovássy Elemér a perecsenyi járás főszolgabírója e hó 25-én tartotta esküvőjét Ekkel Kornélkával néhai Ekkel Elemér volt beregmegeyi főszolgabíró és néhai neje Vécsey Etelka leányával. — Moncsák Sándor beresényifalvai kinstári tanító e hó 5-én kötött házasságot Kimák Ilonka áll. isk. tanítónővel. — Szeless Alhert kir. adótárnok, a helybeli kir. adóhivatal főnöke f. hó 21-én tartotta eljegyzését sógornőjével, Haidinger Lenke urleánnyal, Szatmáron. — Domnítza Sándor ilobai g. k. tanító házasságot kötött Flontás Máriaival, Udvariban.

Tanügyi áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lipsey Károly kaposvári áll. el. isk. tanítót a szatmárnémetii, Erdődy Sándor bessenyőpataki áll. el. isk. tanítót a szatmárhegyi, Vörös Julianna esküvői áll. el. isk. tanítónőt a szatmárudvari, Strasser Elvira zalaszentgróti áll. el. iskolai tanítónőt a kunszentmártoni, Demjén Nándor makótanyai áll. el. isk. tanítót az ilonczai áll. el. iskolához f. évi szeptember 1-i hatállyal hasonló minőségben áthelyezte.

Gyászhierek. Egy rendkívül magas kort ért matróna hunyt el e héten Munkácson, 93 éves korában öz. Buza Györgyné. Az elhunyt dr. Buza Sándor volt tiszaujlaki plebánosnak édesanyja volt. Szaploneczai Sztán János folyó hó 18-án életének 45. évében Nagybanján elhunyt. — Nagybanján egykori lelkészének, néh. Gulyás Lajosnak a felesége, született mezőremetei Vértessy Róza, életének 56., özvegységének 7. évében július 16-án este 9 órákor rövid szenvedés után Kisujszálláson elhunyt.

Sajtóbal. A nagymajtényi és gilvácsi ifjúság f. hó 17. a Kath. Sajtóegyesület javára Nagymajtényban matinével egybekötött táncmulatságot rendezett. Az estély iránt általános érdeklődés nyilatkozott meg. A rendezőségnek a jótékonykezél érdekében előadókul kiváló személyeket sikerült megnyernie s így az eredmény erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt jónak ígérkezett, miben az ifjúság nem is csalódott, mert a Kath. Sajtóegyesületnek tiszta maradványként 202 kor. 56 fillért küldhetett be. Az estélyre érkezett vendégek között voltak: Hámon Róbert püspöki titkár ur, Kovács Gyula dr. tanítónőképző intézeti igazgató, Uhl Károly dr. theol. tanár, Nemestóthy Szabó Albert dr. és Góznér Elek dr. ügyvédek, Katona Ferenc dr., Gazdag Lajos dr. és Merker Márton dr. főgimnáziumi tanárok, Rónai István plebános, Rökk István s. lelkész, a környék intelligenciája és a kath. sajtó iránti élénk érdeklődésének jelét adó tanítóság nagy számban. Az estélyt Fischer Pál tanító nyitotta meg, ki megnyitóbeszédében rámutatva a jelenkor uralmon levő eszméire, a kath. társadalmi szervezkedés szükségét hangoztatta, majd lelkes szavakkal üdvözölte a kath. sajtó támogatására összejött vendégeket. Utána a szatmári szeminárium papnövéndékeinek kiváló, alkalmi hangokkal megtöltött énekkara adta elő Vittek Károly karmester vezetése mellett nagy sikerrel Kreutzer „Kápolna“ c. férfi quartetjét. Az ennek nyomában keletkezett tapsvihar között lépett az előadói emelvényre Rökk Gizella k. a., ki a „Ha férfi volnék“ c. monológot adta elő az ő ismert színésznői talentumával. E nem kis művészetet kívánó monolog rendkívül ügyes és kedves előadását az egész közönség mindvégig élvezettel hallgatta. Majd Rónai István plebános tartotta meg nagyhatású lendületes beszédét a

sajtóról, mint az emberiségnek a kultura szolgálatában álló egyik legnagyobb intézményéről. Érdekesen fejtegette a sajtó fejlődését s mai állapotát, éles világitásba helyezve azt minden oldalról. A nagy tetszéssel fogadott beszédet Láng Ilona k. a. két ének-szólója követte. Kellemesen változó hanggal, érzéssel, igen szépen énekelt s a hatást csak fokozta partnereinek, Rist Pál és Laskodi Istvánnak hegedűkísérete. A következő pontban Toma Mariska k. a. és Rajz István „A jegyesek“ c. dialogot adták elő hű utánzattal, mindvégig teljes átérzéssel, gyakran megnevettetve a közönséget. Ezután Nemeslőthy Szabó Albert dr. ügyvéd, az Északkelet főszervezője lépett az emelvényre lelkes ünneplés között A kath. vallásnak a magyar nemzet ezeréves múltjában való jelentőségéről tartott előadást. A történelmen végig haladva eklatans példák-igazolva a katolicizmus nemzetfentartó erejét, minnek kétségbevonását, sőt megtagadását halljuk minduntalan. A mindvégig érdeklődéssel hallgatott, itt-ott kellemes humorral elevenített előadásra lelkes éljenzéssel felelt a közönség. Remek volt Csepregi Ernő hegedűjátéka is Vittek Károly ur szépen összevágó harmoniumkíséretével. Művészi játékaiban méltán gyönyörködhetett a közönség. Végre Merker Márton dr. mondott nagyhatású záróbeszédet. Tüzes, szónoki beszédében igaz hitvallással jelentette ki, hogy a krisztusi eszméket minden téren diadalra kell juttatni s a jövő e nagy munkájában mindenkinek közre kell működnie. Merker dr. szép záróbeszédével szíven ragadta a közönséget s miután az estély sikerén közreműködők és előadók fáradozását a sajtó nevében megköszönte, indítványára az egész közönség egy szívvvel és érzéssel a Kath. sajtót élte. — A jól sikerült sajtóestélyt emelkedett hangulatban reggelig tartó táncmulatság követte.

Pályatétel. Az „Ung-Beregmegyei rk. Néptanító Egyesület“ tagjai részére f. évi augusztus hó 25-ig meghosszabbított határnapal a következő pályatételt tűzi ki: „Milyen legyen a tananyag földolgozásának módja, hogy az a tanulási kedvet minél inkább fölébressze és a gyakorlati életnek neveljen?“ Pályadíj 40 K. A pályadolgozatok n. és főtiszt. Benkő József, apát-főesperes stb. egyesületi elnök ur czimén Ungvárra küldendők. Az elnökség megbízásából: Göndy Ede, egyes. főjegyző.

Lelkigyakorlatok az egyházmegyei papság számára. A szatmári Jézustársaságiak rendházában aug. 15—19. és aug. 22—26. közt lelki gyakorlatok tartatnak. Hétfőn este 8 órakor kezdődnek és pénteken reggel végződnek. A résztvenni akarók jelentkezzenek aug. 10 éig levelezőlapon Alaker István házfőnöknél.

Pályázat a kath. főgimn. építésére. A városunkban felépítendő kir. kath. főgimn. munkálataira augusztus hó 9-éig lehet pályázni. A tervek a n.-károlyi államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Ünnepségek Lourdesben. Szeptember hó 8-án Kisasszony napján és 11-én, Mária napján gyönyörű ünnepségek színhelye lesz a kies fekvésű csodás gyógyhely Lourdes.

Már most 49 külön vonat van bejelentve Olasz-, Francia-, Németország- Ausztria- és Belgiumból, tehát mintegy 50—60.000 híthű katolikus vesz részt az ünnepségekben. Magyarországból — Tirol, Schweiz és Olaszország érintésével — Sipos Ágoston budapesti segédlelkész vezet szeptember hó 1-én zarándoklatot Lourdesbe, aki ebben részt óhajt venni, forduljon felvilágosítás és programmért Sipos Ágoston segédlelkész urhoz [Budapest, IX., Bakács-téri plebánia], aki augusztus hó 18-ig fogad el jelentkezőket.

Gyűjtés az árvizkárosultak javára.

A krassószörénymegyei árvizkárosultak részére Ilosvay Aladár alispán a vármegye területén gyűjtést rendelt el.

Kedvezmény a tisztviselők részére.

A tátramegyei tüdőbetegek szanatoriumának igazgatósága, a szatmármegyei és városi tisztviselők családtagjai részére 30 félingyenes helyet tartott fel. A kedvezmény elnyeréséért a kérvények a szanatorium igazgatóságához Tátraházára czimezve nyújtandók be.

Vizsgálat a mátészalkai választás ügyében.

Szunyog Mihály bukott képviselő-jelöltnek nevében Barta Mihály nevű budapesti lakos feljelentést adott be Kemény Ferencz gazdatiszt ellen a polgárok választójoga ellen elkövetett vétsége miatt. A feljelentés azzal vádolja Keményt és társait, hogy 26 vallási és mérki lakost különböző eszközökkel megvesztegették azért, hogy Szalkai Sándorra szavazzanak. A törvényszék elrendelte a vizsgálatot és annak foganatosításával Dr. Serly Jenő nagykárolyi kir. járásbíró bizta meg.

Legényegyleti mulatság. A felsőbányai kath. legényegyesület július hó 31-én, vasárnap saját helyiségében [könyvtára javára] zártkörű táncvizigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Izletes Ételekről és italokról gondoskodva van.

A kirendeltség kiterjesztése. A hegyvidéki miniszteri kirendeltségnek Szatmár vármegye területére tervbevett kiterjesztése valóságosá vált. A földmivelésügyi miniszter dr. Sárváry Béla min. fogalmazót kinevezte szatmárvármegyei megbízottá s szék-helyévé Nagykároly városát jelölte ki. A megbízott az ügyek intézésének tanulmányozása czéljából, pár hetet a beregi központban fog tölteni.

Nyilvános nyugtázás. A „katolikus Sajtóegyesület“ javára Nagymajtényban rendezett bál alkalmával felülfizettek: Hámon Róbert, Kovács Gyula dr., Nemeslőthy Szabó Albert dr., Góznér Elek dr., 8:50—8:50 K, Uhl Károly dr. 2:50 K, Rónai István, Nyéki János 3:50—3:50 K, Tatz Antal 4 K, Manyák Károly 3 K, Merker Márton dr., Radeckzy Károly dr., dr. Láng Györgyné, Gruber Mártonné, Láng Ernő, Elehlinger János, Papp József, Weisz Mihály és Scherling Antal 1—1 K, Valeán Teofil, Falussy József, Brém Pál, Fischer Pál, Zimmer József, Heinrich János, Funkenhauser Vendel és Steib Márton 1:50—1:50 K, N. N. 2 K, Rock István, Czilli György, Szolomájer József, Smid Ferencz, Smid Mihály, Gazdag Lajos, Ra-

deczky Károlyné, Merker Pál, Toma György, Toma Venczel, Zupka Vilmos, Faulvetter János, Góznér Kálmán, Ginál János, Láng Gyula, Kreiter Pál, Szmrecsányi József, Lőrincz István Gyulay Mihály, Hartman Simon, Czilli Antal, Heves Zoltán, Heves Elemér, Uhl József, Podaril József, Fuksz Sándor, Dorner Pál, Hartmann Emma, Viland József, Helmecczy József, Müller János, Müller Ferencz, Csanálosi József, Szabó Elemér, Radeckzy László, Csepreghy Ernő, Rist Tamás, Faulvetter Anna és N. N. 50—50 fill, és Knill János 1 K. Meg nem jelenhetésük miatt jegyüket megváltották: N. N. és Takácsi Károly 10—10 K-val, Kertész Pál, Pallmann Péter, Ember Péter és Bujdos Balázs 2—2 K-val, N. N. és N. N. 1:50—1:50 K-val, A kath. Sajtóegyesület nemesszivű támogatói megjelenésükért és felülfizetésükért, illetve jegyük megváltásáért fogadják ez uton is a leghálásabb köszönetünket. A rendezőség.

Nem lesz ellenőrzési szemle. Tudatom az érdekeltekkel, hogy honvédelmi miniszteri rendelet folytán a cs. és kir. közös hadsereg és m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a folyó évben nem fognak megtartatni. A tartalékos tisztek, tisztviselők és hadapród jelöltek bemutatása azonban az eddigi módon a folyó évben is megtartatik. Kelt Szatmár, 1910. július hó 22-én. Hajdu Károly, tb. főkapitány.

A Félix-fürdő ötezredik vendége.

A Félix-fürdő kiváló gyógyító hatása, modernsége és szépsége annyira közismert dolog, hogy azt bizonyítani igazán fölösleges. Azonban a fürdő bérlőjének, Komzsik Alajosnak jó szívről és humánus gondolkodásáról tesz tanúságot az az utánzásramoldkhoz intézett következő levél ad számot: „Nagyságos Szerkesztő Ur! Orvosom tanácsára ki csuzás és reumas lábaim miatt a kitűnő Félix-fürdőt ajánlotta, jöttem ide pár napi tartózkodásra. Budapesti lakos, szerény fizetésű hivatalnok vagyok és mint ilyen, nem lett volna tehetőségem magam gyógykezeltetni. A véletlen kedvezett és mint a gyógyfürdő ötezredik vendége, az igazgatóság előzékenysége folytán tizennégy napi ingyen lakást, ellátást és fürdőt biztosított s ennek eltelte után teljesen felgyógyultan hagyom el a fürdőt. Minek folytán nem mulaszthatom el szerkesztő urnak b. tudomására hozni azt a pártatlan figyelmet, melyet hazánkban még egy fürdőhelyen sem ért el senki, hogy lapjában közölni sziveskedjék. Miért is szerkesztő urnak előre is köszönetet mondva vagyok kiváló tisztelettel Hajszyk Etel, Viktor-szálloda.

Országos vásárok. Augusztus 1-én Nagypaládon; 2-án Nagyecsedén; 9-én Aranyosmegyesen, 12-én Erdőszádán; 15-én Avasujvárosan; 17-én Nagysomkuton; 19-én Csengeren.

Gazdák figyelmébe. A földmivelésügyi m. kir. minisztérium körrendelete folytán közhírré teszem, hogy az állami támogatást és közvetítést olyan irányban is kiterjeszteni szándékozik a földm. Minisztérium, miszerint az országnak szegényebb szarvas-

Aki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu

lábbelit akar vásárolni,

az forduljon bizalommal

Vuja János-hoz
Szatmár, Deák-tér

(Keresztes András-féle ház),

aki dúsán felszerelt cipő-raktárában csakis valódi finom bőrből a már is világhírű hazai gyárakba. készült cipőket és eszímákat nagyon is versenyképes árakban hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbbrendű készítményt, a szokásos bőr- és talpatáncokat teljesen kikészítette, s akinek áruja osinosság dolgában is párját ritkítják. Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és eszímák is készülnek.

marha állományu vidékei fokozatosan a kellő mennyiségű anyaállattal is elláttassanak, tehát anyaállatok is közvetít.

Továbbá, hogy az üszöborjuk legelőben szegényebb vidékről bővebb és olcsóbb legelőt szolgáltató vidékekre szállíthatók legyenek. — Ezen czélból legelő gazdasági berendezésekkel és vasuti szállítási kedvezményekkel kíván a Minisztérium intézkedni.

A nagyobb gazdaságok figyelme felhívatik arra, hogy az üsző szaporulatot az illetékes gazdasági felügyelőséggel közöljék és azt, hogy egyes községekből a gazdák hajlandók távolabbi vidékre üszöket legeltetés végett szállítani az illetékes gazdasági felügyelőségnek bejelentésük, hogy a tél folyamán a jövő legeltetési évadra szükséges legelő gazdasági berendezések kellő időben foganatosíthatók legyenek. Szatmár-Németi 1910. július 12. Csomay rendőrfőkapitány.

A Gőz-mosógyár sikere. *A huszadik században nélkülözhetetlen egy gőzmosógyár bármily kis városban is. Így Szatmáron is évek óta próbálkoztak annak felállításával, de sikertelenül. Abba kellett hagyni a rossz, használhatatlan víz miatt. A Kristály Gőz-mosógyár és Vegytisztító intézet (Kazinczy-u.) új tulajdonosa annyira vitte egy év alatt, hogy az ország minden részéből rengeteg csomagot kap, amit minden bizonytal a pontos és kifogástalan munkájával ért el. Ebből látszik, hogy szakértelemmel bárhol is lehet üzletet teremteni.*

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Eladó házastelek.

Barlafalu községben (Szatmárm.) a 192. sz. telek, mely áll egy jókarban levő uri lakból, melléképületekkel és nyolcz kat. hold beültetett gyümölcsösrel és szántófölddel, örök áron eladó. Értekezhetni *Ruzitska Antal* tulajdonossal.

Petky László cukrászata

Szatmár, Iskolaköz 2.

Minden időben friss sütemény kapható. Megrendeléseket pontosan elkészítik a legkényesebb igényekig. 1 koronás fout-bal bombatour torták naponta frissen kaphatók. Reggeli és oszonna kávék ugyszintné mindenféle cukrászsüteményben nagy választék.

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szives figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendák és papi öltönyök a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, papi- és polgári-szabó.

Megkezdődött a nagy nyári vásár!

Elegáns sétatálcákban nagy választék.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT, ahol kifogyhatatlan választékban kaphatók: **játék, emléktárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, díszműárak, pénztárcák, zsebkések, aczélevő-eszközök, fonografok és grammofonok és ezekhez lemezek.** — A legújabb műöntvények **valódi ezüst platirozással**, u. m.: tintatartók, díszórák hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban. — Mindennemű dísztárgyak. — **A legszolidabb szabott árak.** Pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. — Szives pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR,

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT LEVŐ

„Szatmári Bazár“-jában.

SZOLID SZABOTT ÁRAK!

Szentáldozási képecskék

ötféle színben, tetszés szerint összeválogatva 100 drb. K 1.10
Hátlapján kis ima nyomtatásával 100 drb. K 1.60

Ahova feljárni is bajos.

A sikárlói legmagasabb hegyen termett kitűnő **sikárlói karcosbor** egy félliteres butelia

30 krajcár.

Saját töltésű, 4 éves **sikárlói pecsényebor**

„*Hungária gyöngye*“ címen, egy butelia

50 krajcár.

Aki még nem kóstolta, keresse fel a

HUNGÁRIÁT.

Nyomdásztanuló

kinek egy-két kézepiskolája van, fizetéssel felvétetik a Pázmány-sajtó könyvnyomdában Szatmár-Németi.

FIGYELEM!

Bármilyen jellegű elemi népiskolánál csak magyar nyelvű és olyan nyomtatványminták alkalmazhatók, amelyek a vallás- és közoktatásügyi minisztérium által megállapított összes rovatokat tartalmazzák. Az összes naplók magyarul vezetendők. (Ut. 42. §.)

Minden megrendelést azonnal elintézzük.

Pázmány-Sajtó

villamos erőre berendezett könyvnyomda

Szatmár, Iskola-köz 3.

Készít mindennemű nyomtatványokat izléses kivitelben és :: mérsékelt árak mellett. ::

Raktáron tartja a következő elemi iskolai nyomtatványokat:

Népiskolai költségvetési nyomtatvány 1 iv fillér	06
Főlvételi napló az elemi mindennapi iskolák és a velük kapcsolatos általános és gazdasági ismétlő-iskolák, továbbá a felső népiskolák, a polgári iskolák és a polgári iskolákkal kapcsolatos női keresk. tanf. számára, a/2 minta. A külsőiv 24 tanuló számára	05
A belsőiv 32 tanuló számára	05
Előmeneteli és mulasztási napló az elemi mindennapi iskolák és a velük kapcsolatos általános és gazd. ismétlő iskolák számára, b/2. minta. A belsőiv 4 tanuló számára	05
Leltári nyomtatvány. (A külsőiv 62, a belsőiv 125 sor), kötve	2.—
Haladási napló. (A belsőiv 42, a külsőiv 24 sor), kötve	2.—
Látogatási napló. (A belsőiv 32, a külsőiv 23 sor), kötve	2.—
Népiskolai értesítő-könyvecske az állami iskolák számára, 1 példány	12
Népiskolai értesítő-könyvecske havi beosztással	12
Népiskolai (elemi) bizonyítvány. 1 példány	04
Tanítói és kántortanítói díjlevél 1 iv	08
Nyugta. 1 iv	04
Próbalapok (korrekták) magyar és diktandó vonalzással, szép magyar stílus kerettel, csinos nyomdai kiállításban	100 példány 1.20

Van szerencsém a n. érd. közönség szives tudomására hozni, hogy

Szatmáron, Mailáth-utca 3. sz. a.

rézsdrony-ágybetét (matrác)

jutányos árban gyorsan és pontosan készíttetnek.

Szives pártfogást kér, kiváló tisztelettel

Csécsey Ferencz Mailáth-utca 3.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 16 év óta fenálló jónevű

paplan- és maträckészítő

MŰHELYEMET

teljesen újonnan átalakítva **Kazinczy-utca 16. szám alá helyeztem át.** Elvállalok mindenemű paplan- és maträckészítését és javítását új rendszerű portalanító géppel, mely a maträcköt teljesen pormentessé teszi.

Teljes tisztelettel

Grünfeld József
paplan- és maträckészítő.

Nincs többé szobafüst!!

Kapható:

GÁL és KLEIN cégnél

Szatmár. Iroda Attila-u. 1b.

Beton, aszfalt, parkétta és aszbesztpala fedési vállalat.

Építkezési anyagok nagykereskedése.

Telep: Hunyady-u. 40. — Telefon 242.

Nyavajatorés

Ki nyavajatorés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. **Hattyu gyógyszerár** által **Majna-Frankfurt.**

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a **HUNGARIÁT.** Egy liter új bor házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palack saját töltésű bor **Hungaria gyöngye** cím alatt 50 krajczár.

Valek és Rajz

angol és francia különlegességű czipészek, hol saját készítményű kész czipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Széchenyi-u. 7.

(Bölönyi-féle ház.)

Szombathelyi iparkiallitason: elismerő oklevéllel kitüntetve.

Soproni kamarakerület iparkiallitásán: ezüstéremmel kitüntetve.

HARKÁNYI EDE SZOBRÁSZ- ÉS KŐFARAGÓ-MESTER KŐIPAR-GYÁRA.

Vállal:

Síremlékek, sírkeresztek, sírboltok (kripta), Mausoleumok, utszéli keresztek és szent szobrok, ol-tárok, szószekek, keresz-telő kutak, szentelt viz-tartók, épület és minden

e szakmába vágó munkák különféle, kiváló bel- és külföldi legjobb minőségű anyagokból való szakszerű, pontos és tetszés szerinti stylusban való elkészítését, ugyszintén falak múmárvánnyal való burkolását.

Gyártelep: SZATMÁR-NÉMETI. (A m. kir. dohánybeváltóval szemben)

Inglik József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősnlyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártnányu szövetekben. Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzleten *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

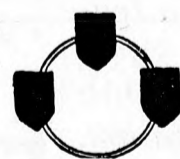
Kérem annélfogva engem becses megrendeléseivel megtisztelnibiztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésre fog szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

IFJ. RUBINSZKY

IPARMŰVÉSZETI

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ.)

FERENCZ

MŰHELYE

odern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

PÁZMÁNY-SAJTÓ

villanyerőre berendezett könyvnyomda

— SZATMÁR, ISKOLA-KÖZ 3. SZÁM. —

Czinkártyák, gyászlapok, ügyvédi nyomtatványok, árjegyzékek. szállítási bárczák, meghívók, névjegyek, levelező-lapok, étlapok, feltűnő falragaszok, eljeggzési- és esketési meghívók, számlák, levélpapírok, művészi kivitelben részvények, okmányok, emléklapok, bármilyen színezéssel, művek kinyomatása, tánczrendek, üzleti körlevelek, havi és heti lapok, folyóiratok, csomagolópapírok czégnyomással, táblázatok, szalagaranyozások és mindennemű könyvnyomdai munkák készítése.

Egyházi nagy nyomtatványraktár!

Könyvkötői munkák felvétele!

Pázmány-Sajtó Könyvkiadóhivatalában

kaphatók az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Erdemes e munkát elolvasni már csak a kritika érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános bírálat nem jut vele szegeleltre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv. Összeállította

Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmélkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Philothea vagy utmutatás az istenes életre. Irta Szalézi sz. Ferencz

genfi püspök. Főleg Szenci Imre fordítása nyomán átdolgozta Haugg Leó szentszéki tanácsos, plebános. Második kiadás. Ára vászonkötésben 2 K 40 f. Bőrkötésben aranymet-széssel 4 korona.

Elemi szertartástan. Irta:

Ekkel Lajos
rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A Colosseum vértanui. Képek a római

amphiteatrum történetéből. Irta O' Reilly apostoli hithirdető, fordította Matyaczkó Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2:40 K., kötve 3:20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek. Idegen szerzők nyo-

mán átdolgozta dr. Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére. Irta: Lehen atya, fordította

Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 2 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

UJ ÜZLET SZATMÁRON!

Van szerencsém a tisztelt hölgyközönséget tudatni, hogy *Szatmáron, Eötvös-utca 2. szám alatt, a Korona kávéházzal szemben, egy kizárólag*

modern női divatáru - üzletet nyitottam

teljesen fővárosi mintára. Raktáromon csakis különlegességeket tartok; ugymint *selyem, szallag, csipke, bársony, női ruha diszek, valódi batisztok, himzések, svájci és pompadur különlegességek, himzett shálak, valódi indiai chazsmérból, csipkefüggöny, Bonfan, Brisbis Stod fajtákban,* ugyszintén *csipke-ágyterítők,* melyek ezideig csak a fővárosi üzletekben voltak beszerezhetőek.

Üzlet megnyitás július hó első hetében!

Szabad megtekintés minden vásárlási kényszer nélkül.

Félix - Gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely

NAGYVÁRAD MELLETT

Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévviz-forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csúsz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan

és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükrökád, iszap mór és szén-savas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirtda, interurban telefon. — Curtaxe és zenédj nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

Üzlet áthelyezés!

Hol javíttassuk meg a szőlőpermetezőinket?

Wéber János vizsűrőgyárosnál,

ahol permetezők jutányos áron, jó állás mellett, ujonnan is kaphatók. Régi szerkezetek becseréltetnek. Az új üzlethelyiség és gyár *Árpád-utca 61. sz. alatt van* (saját ház.)

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Mindennemű zseb, fali és ébresztő órákban, arany és ezüst ékszerekben, valamint szemüvegek és china-ezüst árukban

SZABÓ GUSZTÁV

órász-, ékszerész- és látszerész-üzletében

Szatmár, Attila-utca.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű vásárló közönség tudomására hozni, hogy **Somlay Elemér Deák-tér 22. szám (Fehérház alatt levő**

FÜSZER ÉS CSEMEGE-ÜZLETÉT ÁTVETTEM.

Midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozom, bátorkodom felhívni b. figyelmét dusan berendezett üzletemre, hol mindenféle *dessertek, kávé, tea és rum* kaphatók pontos és gyors kiszolgálás és szolid árak mellett.

A n. b. közönség b. támogatását kérve maradok kiváló tisztelettel

ifj. Cserny József.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

MODERN BÁDOGOS MŰHELY!

Felhívom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmét modernül berendezett

bádogos műhelyemre.

Elvállalok helyben és vidéken *templom, torony és tetőfedéseket és festéseket; továbbá bádog sarkoszorúkat, utszélikeresztek készítését* a legszebb kivitelben. *Jégszekrények* szakszerű elkészítését és javítását elvállalom. *Permetezők és fürdőkádak.* Különösen figyelemreméltó jéghűtésre berendezett saját vizsűrő készülékem, mely praktikuságában utolérhetetlen. Számos elismerő és dicsérő levelek. Kiváló tisztelettel

Farkas György épület- és disznü-bádogos

Szatmár-Németi, Istvántér 9. szám.